

som Almenvellet krævede, forekommer mig i høj Grad forunderligt. Jeg troede nemlig, at de Fleste egentlig vare enige om, at det var ønskeligt at faae den Ulighed, som er tilstede for Diebliffet, ubjevnet, saavidt som det er muligt. Uden at det derfor var nødvendigt for nogen af os at undersøge, om det var kommet frem paa den ene eller den anden Maade, troede jeg dog, at Alle vare enige om, at Tienden virker i høj Grad ulige, og at det var ønskeligt at faae denne Ulighed affasset, men man hører jo, at den høitærede Minister mener det Modfatte, og at han endogfaa fik et temmelig stort Facit ud som det, der vilde blive skjænket bort. Naar den høitærede Minister saar ud, at der vil blive skjænket Sædgaardsseierne 1½ Million Kr., kommer jeg til at tænke paa, hvor mange Millioner der saa vilde blive skjænket til Bondestanden. Men, selv affset fra den Mulighed, at den høitærede Minister, naar hans Fremstilling blev drøftet noget nærmere, vilde komme til at slaa ikke Ubetydeligt af, kan jeg gaa ud fra, hvad vi jo ellers Alle kunne være enige om, at Statskassen ikke tjener Noget. Selv om imidlertid Statskassen endog skulde tabe Noget, kunde man desuagtet ønske at faae dette Forhold afgjort, men efter hvad man har hørt her, synes der endogfaa nu at være den mindste Grund til noget Haab, jeg har hørt i den Tid, jeg har været her i Thinget, naar saadanne Forslag, ere fremkomne. Det forundrer mig saameget mere, som det forekommer mig, at netop denne Regjering ferlig er baaede skiftet og kaldet til at gennemføre en saadan Lov. Men man har jo hørt, at det er kun Finantsministeren, der har talt, og ikke Godseieren. Jeg vil kun for mit Bedkommende sige, at jeg paa en Maade baaede er Tiendeyder og ikke er Tiendeyder, fordi jeg eier 2 Tiender, saa for mit personlige Bedkommende kan det ikke interessere mig saa stærkt, enten vi faae Tienden afløst eller ikke. Men hvad jeg tror, at vi Alle maa være enige om, er, at der er en meget stærk Uvilfredshed mange Steder, navnlig med Hensyn til Præstetienden, fordi der i mange Sogne findes ikke Faa, som ikke yde eneste Dre til Præsten. Man hører bestandig hver Gang, der skal betales Præstetiende: Kan man da ikke faae den afløst paa en saadan Maade, at vi ikke skulle blive ved at betale for dem i Sognet, som ingen Tiende betale? Naar man hører dette, forekommer det mig, at Almenvellet nok kunde kræve, at man fik disse Tiender afløste. Jeg synes heller ikke, — og det har den høitærede Finantsminister heller ikke sagt — at det Forslag, der bydes os her, er saa uheldigt, naar der i det Hele taget skulde være Tale om en Afløsning, at man ikke nok kunde komme til at drøfte Spørgsmaalet. Men jeg har en Følelse af, at Ministeren staar paa den Side, at han mener, at fordi Præstetienden er

en gammel Stat, er den en god Stat. Det er en Yttring, som vi have hørt før af den høitærede Finantsminister, jeg havde nær sagt, om Ting, som jeg kalder de mest urimelige, f. Ex. om en Stat paa Ost, at alene af den Grund, at det var en gammel Stat, var den god, og det forekommer mig, at det Samme maa være Hovedargumentet fra den høitærede Ministers Side og saa imod dette Forslag. Men jeg kan forsikre den høitærede Minister om, at alle Tiendeyderne derude, enten det saa er Høire- eller Venstremænd, ikke kalde det en god gammel Stat, men ønske at faae den afløst saa hurtigt som mulig, og derfor er det, at vi, det vil sige Forslagsstillerne, efter Samraad bl. A. ogsaa med mig, ere komne paa den Maade, at vi ville forlange Tienden afløst paa saadanne Betingelser, at man ikke skal kunne sige, at vi komme og forlange at faae Tienden ligefrem givet bort. Jeg tror nok, at Følgen vil blive for de Flestes Bedkommende, naar man regner Procenten til 5, at det omtrent kommer til at slaa til. De Fleste ville ikke tjene ret Meget ved det, men man vil faae Uigheden ophævet. Jeg skal ellers ikke komme ind paa de Enkeltheder, som der muligvis kunde være Foranledning til i den høitærede Ministers Foredrag, at komme ind paa, hvor han talte om Opmaalet og Alt, hvad dermed staar i Forbindelse. Det forekommer mig, naar man skal til at afløse Tienden, og der tales om Edr. Korn, og Tienden skal betales i Penge, at der ikke er nogen Grund til, at tale om Opmaal. Jeg har faaet det Indtryk af den høitærede Minister, at han ikke alene vilde have Opmaal paa Kornskjæppen, men endogfaa vilde have Opmaal for Finantskassen paa Pengene. Det var det Indtryk, jeg fik af den høitærede Ministers Udtalelser lige overfor dette Forslag. Jeg kunde heller ikke forstaa den høitærede Minister, naar han vilde kritisere over de 24 Aar. Jeg kunde nok forstaa hans Løftegang, der gik ud fra Muligheden af, at Kornpriserne kunde stige. Den største Betænkelse, jeg har haft ved dette Forslag, er netop den at tage de nuværende 24 Aar, fordi jeg ikke har Tro til, at Kornpriserne ville blive ved at gaa fremad, og jeg vil i dette Stykke haabe, at jeg skal faae det ærede Medlem fra Aarhus (Ingerslev) og det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) med mig. Der er sandelig i Diebliffet ingen Udsigt for os til, at Kornpriserne skulle gaa stærkt fremad; jeg tror derimod, at man kan sige, at de sidste 24 Aars Kapitelstart har været den bedste, man har haft i dette Aarhundrede. Dersom man skulde have nogen Frygt i saa Henseende, skulde det snarere være for at tage disse 24 Aars Kapitelstart; men ogsaa deri er jeg enig med Forslaget, at, naar man virkelig vil have Tienden afløst, skal man tage de 24 Aar, der